

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

— Մանկավարժություն և հոգեբանություն —
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ — Լ.Գ.Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 14-

«_06_» _02_ 2024_ թ.

ԱՀ/Բ-139 Էթնոմանկավարժություն ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասից դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

— 011301.00.6 Ընդհանուր մանկավարժություն —
/դասից, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝
մեթոդիկա

— 011301.01.6 Տարրական մանկավարժություն և

/դասից կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Մանկավարժության և հոգեբանության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ _____

առկա

/առկա, հետակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա __ SU/Մ 3-րդ, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Ք.Ս.Վիրաբյան _____

/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե/ներ_kvirabyan60@gmail.com_____

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	...
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	...
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	...
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	...
8.	Դասավանդման մեթոդներ	...
9.	Ուսումնառության մեթոդները	...
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	...
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ	...
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ	...
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	...
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	...
12.3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	...
12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	...
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	...
14.	Գնահատում	...
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	...
14.2.	Հարցաշար	...
14.3.	Գնահատման չափանիշներ	...
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ	...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Երևմանկավարժություն» դասընթացը կարևորվում է ժողորդական մանկավարժության բնագավառում, մեծ դեր ունի ապագա մանկավարժների գիտելիքների շրջանակի ընդլայնման գործում, թույլ կտա նրանց իմաստավորել ժողովրդի մանկավարժական

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

դիտումների փորձը և արդյունավետ աշխատանք կատարել ի նպաստ ազգային դպրոցի կայացմանը, ներառված է 011301.01.6կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Կամընտրական դասընթաց» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Դասընթացի նպատակը

- 1) Ցույց տալ, թե ինչպես կարելի է ազգի մանկավարժական մշակույթն օգտագործել որպես նոր սերունդներին սոցիալականացնելու միջոց: Այս տեսակետը պետք է զարգացնել. հենվելով անհատի և խմբերի սոցիալականացման մասին ժամանակակից սոցիալ-հոգեբանական պատկերացումների վրա:
- 2) Բացահայտել, թե ժողովրդի մանկավարժական մշակույթն ինչպես է նպաստում սերունդների միջև կապերի ստեղծմանն ու ժամանակի ձիշտ ըմբռնմանը. նախնիներ -մենք ապագա սերունդներ շղթայի գիտակցմանը:
- 3) Ժամանակակից գիտական մանկավարժության և հոգեբանության ձեռքբերումների միջոցով բացահայտել էթնոսի հոգեկան և մշակույթի առանձնահատկությունների փոխկապվածությունը:

1. Դասընթացի խնդիրներն են

1.Պատկերացում տալ

- ժողովուրդների մանկավարժական մշակույթի և պրակտիկ գործունեության մասին
- ուսուցման ու դաստիարակության այն սկզբունքների ու եղանակների մասին, որոնք ժողովուրդն օգտագործել է երեխաներին խնամելիս և զարգացումն ապահովելիս
- ժամանակակից գիտական մանկավարժության պահանջները հարմարեցնել էթնոսի հոգեկան առանձնահատկություններին և նրա մշակույթի յուրահատկություններին

2. Ճեսավորել

- Էթնոմանկավարժական անհրաժեշտ գիտելիքների ամբողջական համակարգ
- Էթնոմանկավարժական իդեալներին համապատասխանող բարոյական և հոգեբանական ընդհանուր հասկացություններ /խիդա, պատիվ, պարտք, պատասխանատվություն, սեր, ամոր, հպարտություն, ապրումակցում /էմպաթիա, համբերատարություն և այլն:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/. «Էթնոմանկավարժություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների դպրոցում ձեռք բերված գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների առկայությունը

- 4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.**

«Էթնիկական մանկավարժություն» դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գիտելիք

1. Էթնոմանկավարժության առանձնահատկությունները, խնդիրները, կառուցվածքը
2. Էթնոմանկավարժության հիմնական հասկացությունները
3. Էթնոմանկավարժության տեղը և դերը մարդաբանական գիտությունների համակարգում
4. Ժողովրդի բազմադարյան փորձի, բարոյական արժեքների սերնդեւ սերունդ փոխանցման կարևորությունը
5. Ժողովրդական մանկավարժության մեջ օգտագործվող ավանդական մեթոդների և միջոցների վերածնման կարևորությունը:

Հմտություն

1. մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում կիրառել յուրացված տեսական գիտելիքները
2. ձևակերպել սեփական տեսակետը ժողովրդական մանկավարժության հիմնախնդրի վերաբերյալ
3. արտահայտել և հիմնավորել սեփական տեսակետը ժողովրդի մշակութային անցյալի արժեվորման մասին:

Կարողունակություն

1. Էթնոմանկավարժական գիտելիքների անհրաժեշտ մակարդակին
2. Էթնոմանկավարժության հիմնական հասկացությունների համակարգին
3. Ժողովրդական մանկավարժության ժամանակակից միջոցներին:
Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ըստհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

1. Վերլուծելու և համեմատելու ունակություն
2. կազմակերպելու և պլանավորելու կարողություն
3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ
4. մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Դասընթացի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՄԶԿ) ձևավորմանը

1. քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն
2. թիմային աշխատանք
3. միջանձնային ունակություններ
4. միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն
5. բարոյական արժեքներ

Դասընթացի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանրական համակարգային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՀԳԿ) ձևավորմանը

1. գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն
2. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ
3. սովորելու ունակություն
4. նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ունակություն
5. այլ երկրների մշակույթների և սովորությունների իմացություն
6. ինքնուրույն աշխատելու ունակություն
7. հաջողության ձգում

4.4. Դասընթացի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաների (այսուհետ ԱԿ) ձևավորմանը

- ԱԿ1** դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,
- ԱԿ2** հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ԱԿ4** ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- ԱԿ6** կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
- ԱԿ11** տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- ԱԿ12** ունակ լինեն ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
- ԱԿ13** ցուցաբերեն ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,

- 5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.**

«Էթնոմանկավարժություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել տարրական դպրոցում մասնագիտական գործունեության և ժողովրդական դաստիարակության ընթացքում,

- 6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների**

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեղիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեղիտ/90 ժամ	
Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	16	6
Գործնական աշխատանք	20	4
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	54	
Ընդամենք	36	10
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրազումարային քննություն)	ստ	ստ

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴

- Դասախոսություն
- Գործնական աշխատանքներ
- Ինքնուրույն աշխատանք
  - Ուժեղացուցակ
  - Վլոր սեղան
  - Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն
  - Աշխատանքային տեսոր
  - Զեկույց

8. Դասավանդման մեթոդներներն են⁵ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, պատմել

9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁶ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, վեննի դիազորամ, ուժեղատների քննարկում

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

⁵ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁷.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Պատմական	Ժողովական	Գործառնական	Մասնակի	Հիմնական
1.	Էթնոմանկավարժության առարկան, նպատակը, խնդիրները	2		2		
2.	Էթնիկական սոցիալականացում և մանկավարժություն			2		
3.	Բնության արտացոլումը էթնոսի մանկավարժական մշակույթում	2		2		
4.	Նախնադարյան էթնոմանկ. և էթնոսի ծագման խնդիրները	2		2		
5.	Կրոնական պահանջմունք և ձակատագրապաշտություն	2		2		
6.	Քրիստոնեական մանկավ. և հոգեբանություն	2		2		
7.	Էթնիկական սոցիալական իմացությունը էթնոմանկավարժության մեջ			2		
8.	Բնավորության գծերի մասին պատկ. ժողոմանկավարժության մեջ	2		2		
9.	Ժողովրդական պատկերացումները մարդու իմացական ընդունակությունների մասին	2		2		
10.	Հանելուկների էթնոմանկավաժություն և էթնոհոգեբանություն	2		2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		16		20		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի

⁷ Նման է օրացուցային պլանին

Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Գրիգորյան Գ.Ա., Հայ ժողովրդական բանահյուսություն	Երևան, 1980,ՀՍՍՀ ԳԱ հր.
2.	ՆալշաջյանԱ.Ա.,Էթնիկական մանկավարժություն,	Երևան, 2003
3.	Յու. Սահակյան, Հայ ժողովրդական հանելուկներ,	Երևան,2004
4.	Ե.Լալայան, Երկեր, հատոր 3, /Լոռու մարզ/,	Երևան,1998
5.	Վ.Բղոյան,Հայ ազգագրություն/համառոտ ուրվագծեր/	Երևան,1974
6.	Մ.Աբելյան, Երկեր, հատոր Է,	Երևան,1975
7.	В.С.Кукушин, Этнопедагогика	Москва-Воронеж, 2002
8.	Г.Н.ВОЛКОВ, Этнопедагогика	Издательский центр «Академия, 1999

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Մ. Խորենացի «Պատմություն հայոց»,	Երևան,1981
2.	Նոր Կոտակարան, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին,	Երևան,1992
3.	Երկնքից տասը խնձոր ընկավ/Տասը պատվիրան, տասը հերիաթ	Երևան,2007

4.	Ս.Ա.Վիրաբյան,Գ.Եթիմյան, Մեծ Ղարաքիլիսա, հատոր 1,	Երևան,2002
5.	Լև Տոլստոյ, Քրիստոն վարդապետարանը մանուկների համար	
6.	Մազմանյան, Բնավորություն,	Երևան,1969
7.	Փ.Բուզանդ «Պատմություն հայոց».	Երևան,1968
8.	Մուրացան «Գևորգ Մարգարեանի»	Երևան,1968
9.	Կորովին «Հին աշխարհի պատմություն» դասագիրք 5-րդ դասարանի	Երևան,1992
10.	Հայ ժողովրդական հեքիաթներ, լեզենդներ, առասպել, էպոս, առակներ և այլ բանահյուսական ստեղծագործություններ	
11.	Մայիսյան Ս. Ժամանակակից աղանդները Հայաստանում,	Երևան,2000
12.	Ռ. Նահապետյան, Հայոց սոցիոնորմատիվ մշակույթը, մաս1,	Երևան,2011
13.	Հ. Խաչատրյան, Սոսյաց անտառ,	Երևան,1978
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		

2.		

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁸
1.	Էթնիկական խնդիրները մանկառարկան և	<p>Էթնոմանկավարժության առարկան և խնդիրները:</p> <p>Էթնոմանկավարժության հիմնական կատեգորիաները և հասկացությունները:</p> <p>Մարդկային հոտ, տոհմ, ցեղ:</p> <p>Էթնոս,ժողովուրդ,ազգ, ազգություն:</p> <p>Ընդհանուր և հատուկ էթնոմանկավարժություն: Ժողովրդական մանկավարժության կապը գիտական մանկավարժության հետ:</p> <p>Էթնոմանկավարժության աղբյուրները և գործառույթները: Էթնոմանկավարժության մեթոդները և կապը այլ գիտությունների հետ:</p>	2	ՊԳ1, 2,5,6 ԼԳ1
2.	Էթնիկական սոցիալականացում ԵՎ ՄԱՍԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ	<p>Անհատի սոցիալականացում: Էթնիկական սոցիալականացում. բնորոշումը, նպատակները, մեխանիզմները:</p> <p>Էթնիկական սոցիալականացում:</p> <p>Կոնֆորմիզմ և էթնիկականացում</p> <p>սոցիալականացում</p> <p>սոցիալականացում:</p> <p>սոցիալականացում. էթնիկական Անհատի բնորոշումը,</p> <p>նպատակները, մեխանիզմները:</p> <p>Էթնիկական սիմվոլային : Կոնֆորմիզմ և էթնիկական սոցիալականացում</p>	2	ՊԳ1, 2,5,6

⁸ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՑՈԼՈՒՄԸ ԷԹՆՈՍԻ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՈՒՄ	Բնության պաշտամունք: Բնության սիմվոլացումն ու սրբացումը/Լոռի/:Բնությունը՝ բարոյական նորմերի աղբյուր: Եկոլոգիական դաստիարակություն: Բնության նկատմամբ վանդալիստական վերաբերմունքը և էթնոսի բարոյագրկման խնդիրները: Բնության պաշտամունք: Բնության սիմվոլացումն ու սրբացումը/Լոռի/:Բնությունը՝ բարոյական նորմերի աղբյուր: Եկոլոգիական դաստիարակություն: Բնության նկատմամբ վանդալիստական վերաբերմունքը և էթնոսի բարոյագրկման խնդիրները:	2	ՊԳ1, 2,5,6, 4
4.	ՆԱԽԱԴԱՐՅԱՆ ԷԹՆՈՍԱՄԱԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԹՆՈՍԻ ԾԱԳՄԱՆ /ԷԹՆՈԳԵՆԵԶ/ ԽՆԴՐՆԵՐԸ	Գիր չունեցող էթնոսների մանկավարժական և հոգեբանական մշակույթը:Հեքիաթներ(բանավոր պատմություններ), լեզենդներ, առասպել:Հայկական օդաների դերը երեխաների սոցիալականացման գործում: Էթնոմանկավարժական համակարգի տեսակները:Հայկական էթնոգենետիկ առասպելի մանկավարժական ասպեկտները	2	ՊԳ1, 2,5,6
5.	ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁՄՈՒՆՔ ԵՎ ՃԱԿԱՏԱԳՐԱՊԱՇՏՈՒԹՅՈՒՆ	Մարդու կրոնական պահանջմունքի բնույթն ու ծագումը: Կրոնական պատվիրաններ, թ՞ե մողություն:	2	ՊԳ1, 2,5,6, ԼԳ5

6.	ՔՐԻՍՈՆԵԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ	<p>Քրիստոնեություն, քրիստոնյա ժողովուրդ:</p> <p>Մշրտությունը ժողովրդի կյանքում:</p> <p>Աստվածաշունչ, տասը պատվիրանները:</p> <p>Քրիստոնեական արժեքաբանություն /արքիոլոգիա/:</p> <p>Հարատություն և ազահություն:</p> <p>Խոսք և գործ:</p> <p>Աշխատափրություն և ծովություն:</p> <p>Երեխաների նկատմամբ վերաբերմունքը:</p> <p>Համբերության հոգեբանություն: Մաղթանք,</p> <p>խրատ, աղոթք, անեծք: Տերունական աղոթքը:</p> <p>Կրոնական սիմվոլները: Հայ Առաքելական եկեղեցու դեր էթնոսի կյանքում:</p>	2	ՊԳ1, 2,5,6 ԼԳ1,3
7.	ԷԹՆԻԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԻՄԱՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ	<p>Սոցիալական նորմերի և արժեքների իմացություն: Էթնոսցիալական իմացություն:</p> <p>Սոցիալական համեմատություն: Մարդկային բնավորությունների բազմատեսակության մասին</p>	2	ՊԳ1, 2,5,6
8.	ՄԱՐԴՈՒ ԲԱՍՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ՃՈՂՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՄԵջ	<p>Էթնոսները բնավորության դրական գծերի մասին: Համբերություն,</p> <p>զիջողականություն, ազնվություն, էմպատիա:</p> <p>Ժողովրդական մշակույթը բնավորության բացասական գծերի մասին: Նախանձ,</p> <p>ստախոտություն, պարծենկոտություն,</p> <p>վախճանություն: Ասացվածքներ բնավորության գծերի մասին</p>	2	ՊԳ1, 2,5,6

9.	ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ՄԱՐԴՈՒ ԸՆԴՈՒԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	Գիտելիք, հմտություն, կարողություն: Հիշողության մասին ժողովրդական պատկերացումները: Բնությունը և էքսողիդակտիկան: Ասացվածքներ և իմացական այլ խնդիրներ:	2	ՊԳ1, 2,5,6
10.	ՀԱՆԵԼՈՒԿԱՆԵՐԻ ԷԹՆՈՍԱՆԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԹՆՈՀՈԳԵԲԱՍՈՒԹՅՈՒՆ	Հանելուկի հոգեբանական կառուցվածքը և գործառույթները: Հանելուկների տեսակները: Հանելուկները ժողովրդական ստեղծագործությունների այլ ձևերում: Հանելուկ և ասացվածք: Հանելուկը որպես հոգեբանական թեստ: Գաղտնիք և հանելուկ: Լոռվա հանելուկները	2	ՊԳ1, 2,5,6,3

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մուգանական ձևը	Գրականություն ⁹
1.	Էթնիկական մանկավարժության առարկան խնդիրները	քննարկել մարդկային հոտ, տոհմ, ցեղ, ժողովուրդ ազգ, ազգություն հասկացությունները	2	Բաավոր հարցումն	ՊԳ1, 2,5,6 ԼԳ1
2.	ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՑՈՂՈՒՄԸ ԷԹՆՈՍԻ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿ ՄՇԱԿՈՒՅԹԸ	ծանոթացնել բնության օրենքներին և երևույթներին, բնության միջոցով դաստիարակության համակարգին	2	Հանձնարարությունների քննարկում, ոեֆերատների ներկայացում	ՊԳ1, 2,5,6, 4 ԼԳ 8, 10,
3.	Նախնադարյան էթնոմանկ. և էթնոսի ծագման խնդիրները	ծանոթացնել, թէ ինչպես են զիր և գրականություն չունեցող էթնոսները սոցիալականացրել իրենց երեխաներին Ծանոթացնել հայկական «օդա» հասկացությանը և համեմատել «տղամարդկանց տների» հետ	2	, ոեֆերատների ներկայացում	ՊԳ1, 2,5,6, 4 ԼԳ 8, 10,
4.	Քրիստոնեական մանկավարժություն և հոգեբանություն	Հանձնարարությունների քննարկում, ոեֆերատների ներկայացում	2	Հանձնարարությունների քննարկում	ՊԳ1, 2,5,6, 4 ԼԳ2,3,5,11

⁹ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5.	Էթնիկական սոցիալական իմացությունը էթնոմանկավարժության մեջ	Ինչ պետք է հասկանալ սոցիալական իմացություն ասելով: Ինչ են իմացել էթնոսները սոցիալական կյանքի երևույթների մասին:	2	Հանձնարարությունների քննարկում, ռեֆերատների ներկայացում	ՊԳ1, 2,5,6, 4 ԼԳ7
6.	Բնավորության գծերի մասին պատկ. ժողմանկավարժության մեջ	Քննարկել բնավորության գծերի մասին պատկերացումները ժողովրդական բանահյուսության մեջ:	2	Հանձնարարությունների քննարկում, թեստային աշխատանք	ՊԳ1, 2,5,6, 4 ԼԳ 6
7.	Ժողովրդական պատկերացումները մարդու իմացական ընդունակությունների մասին	Վեր հանել ժողովրդի պատկերացումները զիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների մասին: Ժողովուրդը սովորությունների մասին	2	Հանձնարարությունների քննարկում, ռեֆերատների ներկայացում	ՊԳ1, 2,5,6, 4
8.	Հանելուկների մանկավարժություն և հոգեբանություն	Ուսանողներին ծանոթացնել հանելուկների հոգեբանական կառուցվածքին և ֆունկցիաներին տեղեկացնել հանելուկների ծագման պատմությանը	2	Հանձնարարությունների քննարկում, ռեֆերատների ներկայացում	ՊԳ1, 2,5,6, 4

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն¹⁰
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն¹²
1.	Հայկական հարսանիքի առանձնահատկությունները	Համեմատության կատարել ավանդական և ժամանակակից հարսանիքների միջև	ռեֆերատ		փոխգնահատում	ՊԳ1, 4,5
2.	Իմ մանկության խաղերը	Ներկայացնել մանկության խաղերը	զեկուցում		հարցում	
3.	Իմ նախնիների խաղերը	Ուսումնասիրել տատիկ-պապիկների խաղերը	զեկուցում		ինքնաստուգում	
4	Իմ հայրենիքի լեզենդները	Ներկայացնել մեր հայրենիքի լեզենդները	ռեֆերատ		հարցում	ԼԳ10

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5.	Հայկական եկեղեցիակն տոնները և նրանց դաստիարակչական նշանակությունը	Ըստ ցանկության ներկայացնել մեր եկեղեցիական տոնները	Կլոր սեղան		ինքնգնահատում	
6	Աստվածաշունչ: Տասը պատվիրանները	Պատվիրանները ներկայացնել հեքիաթների տեսքով	Զեկուցում		հարցում	ԼԳ 3,5,11,
7.	Մաղթանք, խրատ, աղոյք, անեծք	Առանձնացնել տարբեր ենթաէթնոսների մաղթանքները, խրատները, աղոյքները, անեծքները	Ռեֆերատ		ինքնաստուգում	ՊԳ2,
8.	Նախանձ, ստախոսություն, պարծենկոտություն....	Բնավորության բացասական գծերի մասին տալ որոշակի տեղեկատվություն	Համեմատական վերլուծություն		հարցում	ՊԳ2, ԼԳ6
9.	Բազմակնության գաղափարը իսլամում և քրիստոնեության մեջ	Վերլուծել բազմակնության գաղափարը իսլամում և քրիստոնեության մեջ	Համեմատական վերլուծություն		հարցում	ՊԳ2
10.	Իսլամը և քրիստոնեությունը կնոշ դերի, ընտանիքի և ամուսնալուծության մասին	Ընտանիքը, նրա դերը հակառիք կրոնների մեջ	Համեմատական վերլուծություն		ինքնաստուգում	ՊԳ2
11.	Հեքիաթները որպես երեխաների սոցիալականացման միջոց	Տարբեր տեսակի հեքիաթների դաստիարակչական արժեքը	Զեկուցում		ինքնաստուգում	Համացանց
12.	Ժողովրդական երգերը որպես ժողովրդական դաստիարակության միջոց	Բննարկել ժողովրդական երգերի դաստիարակչական արժեքը	Ռեֆերատ		հարցում	Համացանց

13.	Ժողովրդական թատրոնը որպես ժողովրդական դաստիարակության միջոց	Ներկայացնել ժողովրդական թատրոնների դերը	Ուժերատ		հարցում	Համացանց
14.	Ժողովրդական արհեստները որպես ժողովրդական դաստիարակության միջոց	Ներկայացնել Հայաստանում առկա ժողովրդական արհեստները	Ուժերատ		ինքնարտուզում	Համացանց
15.	Ժողովրդական ստեղծագործությունները որպես ժողովրդական դաստիարակության միջոց	Առանձնացնել այն ստեղծագործությունները, որոնք կիրառվում են որպես դաստիարակության միջոց	Ուժերատ		ինքնազնահատում	ՊԳ1
16.	Ժողովրդական դաստիարակությունը դասական մանկավարժների ժառանգության մեջ(Կոմենսկի, Ռոշինսկի, Մակարենկո, Սոլիխոմինսկի):	Հստ ցանկության ներկայացնել որևէ մանկավարժի մանկավարժական ժառանգությունը ժողովադաստիարակության մասին	Ուժերատ		փոխազնահատում	Համացանց

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Ուսուրսի անվանումը	Ուսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14. Գնահատում

1. Իրավիճակային գնահատում
- 2.Փոխադարձ գնահատում
- 3.Ինքնազնահատում
- 4.Սխեմաների կազմում
- 5.Ռեֆերատների քննարկում

14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

14.2. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Էթնոմանկավարժության աղբյուրները և գործառույթները
2. Էթնիկական սիմվոլային սոցիալականացում
3. Կրոնը և ժողովրդական մանկավարժությունը
4. Էթնոմանկավարժության առարկան և խնդիրները
5. Բնությունը՝ բարոյական նորմերի աղբյուր
6. Ժողովրդական մշակույթը բնավորության դրական գծերի մասին
7. Ժողովականացության կապը գիտական մանկավարժության հետ
8. Էթնոմանկավարժական համակարգերի տեսակները
9. Բնության նկատմամբ վանդալիստական վերաբերմունքը
10. Էկոլոգիական դաստիարակություն
11. Քրիստոնեություն, քրիստոնյա ժողովուրդ
12. Հայկական էպոսը
13. Անհատի սոցիալականացումը
14. Կրոնական սիմվոլներ և մոգություն
15. Հանելուկը՝ հոգեբանական թեսու
16. Բնությունը որպես ժողովրդական մանկավարժության աղբյուր
17. Կոնֆորմիզմ և էթնիկական սոցիալականացում
18. Հայկական ծիսակատարությունները
19. Գիր չունեցող էթնոսների մանկավարժական մշակույթը
20. Ընդհանուր և հատուկ էթնոմանկավարժություն
21. Էթնոսները բնավորության դրական գծերի մասին
22. Գիր չունեցող էթնոսների մանկավարժական մշակույթը
23. Ընդհանուր և հատուկ էթնոմանկավարժություն
24. Էթնոսները բնավորության դրական գծերի մասին
25. Հայկական էթնոգենետիկ առասպեկտի մանկավարժական ասպեկտները
26. Էթնոս՝ հասկացությունը
27. Կնոջ նկատմամբ վերաբերմունքը ազգային մանկավարժության մեջ
28. Մաղթանք, խրատ, աղոթք
29. Արդարություն և անարդարություն
30. Հայկական բանահյուսության դերը գեղագիտական դաստիարակության գործում
31. Աստվածաշունչ. տասը պատվիրանները
32. Առածներ, ասացվածքներ, հանելուկներ
33. Էթնոդիդակտիկայի հիմնական հասկացությունները
34. Բնությունը և էթնոդիդակտիկան
35. Սոցիալական համեմատության սկզբունքը

36. Աշխատանքը որպես ժողմանկավարժության հիմք
37. Ուղղափառության և կարողիկության նմանությունը և տարբերությունը
38. Սուտ, ստախոսություն, խարեւություն
39. Տերունական աղոթքի վերլուծությունը
40. Հայկական ժողովրդական լեզենդները որպես դաստիարակության միջոց
41. Մարդու կրոնական պահանջմունքների բնույթը
42. Հայկական Առաքելական եկեղեցին և հայ ավանդական ընտանիքը
43. Հայկական ժողովրդական լեզենդները որպես դաստիարակության միջոց
44. Մարդու կրոնական պահանջմունքների բնույթը
45. Հայկական Առաքելական եկեղեցին և հայ ավանդական ընտանիքը

14.3. Գնահատման չափանիշները¹⁴:

Տեսական գիտելիքներ...

Մասնակցությունը դասընթացին՝ հաճախումների հաշվառում(0 միավոր)

- **Գործնական աշխատանքները**

- գործնական խնդիրների լուծում
- առաջադրանքների իրականացում
- թեստային առաջադրանքներ
- իրավիճակային վերլուծություն
- խմբային աշխատանքներ
- տնային առաջադրանքների

Մեմինար պարապմունքները

- բանավոր շարադրել նյութը(պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները)

- գեկույցներ
- Ռեֆերատներ

- **Լարորատոր աշխատանքները**

- Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
- Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
- Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,
- Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների,
- **Ինքնուրույն աշխատանքը**

- Ռեֆերատ

- Զեկույց

- Հարցազրույց

- Աշխատանքային տեսոր

- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն

---

¹⁴ **Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման**

«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌԱՋ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.6 Ըստհանուր մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/Բ 139 Էթնոմանկավարժություն			
Դասընթացին հասկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	36	Դասախոսություն	16
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	54		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>հետաքրքրություն ձևավորել ժողովրդի մանկավարժական ավանդույթների, նրա բարոյական, հոգևոր, գեղարվեստական արժեքների, ազգային մշակույթի նկատմամբ: <i>Հավաքել և համակարգել երիտասարդ սերնդի կրթության և դաստիարակության մասին այն բոլոր տվյալները, որոնք կան ազգային մշակույթներում:</i></p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Էթնոմանկավարժության առանձնահատկությունները, խնդիրները, կառուցվածքը 7. Էթնոմանկավարժության հասկացությունները հիմնական 8. Էթնոմանկավարժության տեղը և դերը մարդաբանական գիտությունների համակարգում 9. Ժողովրդի բազմադարյան փորձի, բարոյական արժեքների սերնդե սերունդ փոխանցման կարևորությունը 10. Ժողովրդական մանկավարժության մեջ օգտագործվող ավանդական մեթոդների և միջոցների վերածնման 			

	<p>կարևորությունը:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. մանկավարժական տարբեր իրավիճակներում կիրառել յուրացված տեսական գիտելիքները 5. ձևակերպել սեփական տեսակետը ժողովրդական մանկավարժության հիմնախնդրի վերաբերյալ 6. արտահայտել և հիմնավորել սեփական տեսակետը ժողովրդի մշակութային անցյալի արժեվորման մասին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Էթնոմանկավարժական գիտելիքների անհրաժեշտ մակարդակին 5. Էթնոմանկավարժության հիմնական հասկացությունների համակարգին 6. Ժողովրդական մանկավարժության ժամանակակից միջոցներին:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>1. Էթնուսակավարժության առարկան ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐ</p> <p>Էթնոմանկավարժության առարկան և խնդիրները:</p> <p>Էթնոմանկավարժության հիմնական կատեգորիաները և հասկացությունները: Մարդկային հոտ, տոհմ, ցեղ:</p> <p>Էթնոս,ժողովուրդ,ազգ, ազգություն: Ընդհանուր և հատուկ էթնոմանկավարժություն: Ժողովրդական մանկավարժության կապը գիտական մանկավարժության հետ:</p> <p>Էթնոմանկավարժության աղբյուրները և գործառույթները:</p> <p>Էթնոմանկավարժության մեթոդները և կապը այլ գիտությունների հետ:</p> <p>2. Էթնիկական ՍՈՅԻԱԼԱԿԱՆԱՑՈՒՄ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Անհատի սոցիալականացում: Էթնիկական սոցիալականացում. բնորոշումը, նպատակները, մեխանիզմները: Էթնիկական սիմվոլային սոցիալականացում:</p> <p>Կոնֆորմիզմ և էթնիկական սոցիալականացում:</p> <p>3. ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՑՈՂՈՒՄԸ ԷԹՆՈՍԻ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՈՒՄ</p> <p>Բնության պաշտամունք: Բնության սիմվոլացումն ու սրբացումը/Լոռի/:Բնությունը՝ բարոյական նորմերի աղբյուր:</p>

Էկոլոգիական դաստիարակություն: Բնության նկատմամբ վանդալիստական վերաբերմունքը և էթնոսի բարոյագրկման խնդիրները:

4. ՆԱԽՆԱԴԱՐՅԱՆ ԷԹՆՈՄԱՍԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԹՆՈՍԻ ԾԱԳՄԱՆ /ԷԹՆՈԳԵՆԵԶ/ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Գիր չունեցող էթնոսների մանկավարժական և հոգեբանական մշակույթը: Հեքիաթներ (բանավոր պատմություններ), լեզենդներ, առասպել: Հայկական օդաների դերը երեխաների սոցիալականացման գործում: Էթնոմանկավարժական համակարգի տեսակները: Հայկական էթնոգենետիկ առասպելի մանկավարժական ասպեկտները

5. ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁՄՈՒՆՔ ԵՎ ՃԱԿԱՏԱԳՐԱՊԱՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

Մարդու կրոնական պահանջմունքի բնույթն ու ծագումը: Կրոնական պատվիրաններ, թ՞ե մոգություն:

6. ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Քրիստոնեություն, քրիստոնյա ժողովուրդ: Մկրտությունը ժողովրդի կյանքում: Աստվածաշունչ. տասը պատվիրանները: Քրիստոնեական արձեքարանություն /արքիոլոգիա/: Հարստություն և ազահություն: Խոսք և գործ: Աշխատասիրություն և ծովություն: Երեխաների նկատմամբ վերաբերմունքը: Համբերության հոգեբանություն: Մաղթանք, խրատ, աղոթք, անեծք: Տերունական աղոթքը: Կրոնական սիմվոլները: Հայ Առաքելական եկեղեցու դեր էթնոսի կյանքում:

7. ԷԹՆԻԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԻՄԱՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

Սոցիալական նորմերի և արժեքների իմացություն: Էթնոսոցիալական իմացություն: Սոցիալական համեմատություն: Մարդկային բնավորությունների բազմատեսակության մասին

8. ՄԱՐԴՈՒ ԲՆԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ԺՈՂՄԱՍԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ Էթնոսները բնավորության դրական գծերի մասին: Համբերություն, զիջողականություն, ազնվություն, էմպատիա: Ժողովրդական մշակույթը բնավորության բացասական գծերի մասին: Նախանձ, ստախոսություն, պարծենկոտություն, վախկոտություն: Ասացվածքներ բնավորության գծերի մասին

	<p>9. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ՄԱՐԴՈՒ ԸՆԴՈՒԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ</p> <p>Գիտելիք, հմտություն, կարողություն: Հիշողության մասին ժողովրդական պատկերացումները: Բնությունը և էնոնդիդակտիկան: Ասացվածքներ և իմացական այլ խնդիրներ:</p> <p>10. ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐԻ ԷԹՆՈՄԱՆԿԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԷԹՆՈՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>Հանելուկի հոգեբանական կառուցվածքը և գործառույթները: Հանելուկների տեսակները: Հանելուկները ժողովրդական ստեղծագործությունների այլ ձևերում: Հանելուկ և ասացվածք: Հանելուկը որպես հոգեբանական թեստ: Գաղտնիք և հանելուկ: Լոռվա հանելուկները</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<ol style="list-style-type: none"> 1. իրավիճակային գնահատում 2. փոխադարձ գնահատում 3. ինքնազնահատում 4. Սիեմաների կազմում 5. Ուժեքատների քննարկում
Գրականություն	<ol style="list-style-type: none"> 1. Հարությունյան Ս.Բ., Հայ ժողովրդական հանելուկներ, 1965 2. Նալշաջյան Ա.Ա., Էթնիկական մանկավարժություն, 2003 3. Նալշաջյան Կ., Էթնիկական ինքնազիտակցություն, 2002 4. Յու. Սահակյան, Հայ ժողովրդական հանելուկներ, 2004 5. Г.Н.ВОЛКОВ ЭТНОПЕДАГОГИКА, 1999 6. Ս.Ա.Վիրաբյան, Գ.Եթիմյան, Մեծ Ղարաբիլսա, հատոր 1, 2002 11. Ս. Խորենացի «Պատմություն հայոց», 1981
	Ե.Լալայան, Երկեր, հատոր 3, /Լոռու մարզ/, 1998